

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1PP/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4123011007
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4123011007.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudkyňou JUDr. Beátou Polyákovou, o návrhu odsúdenej A. B., na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Nitra dňa 28.09.2023, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona sa návrh odsúdenej A. B., narodenej XX.XX.XXXX v Nitre, trvale bytom C. – D., E. F. G. XXX/XX, toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3T/15/2022 zo dňa 18.08.2022, právoplatným dňa 14.10.2022, pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g/, odsek 2 písmeno b/ Trestného zákona, v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 31.07.2023 bol tunajšiemu súdu doručený návrh odsúdenej Miroslavy Vargovej (ďalej v texte iba „odsúdená“) na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. V návrhu uviedla, že počas výkonu trestu mala dostatok času rozmýšľať nad svojím konaním. Mala možnosť vnímať, aké negatívne dôsledky mal jej trest na jej rodinu, najmä na dcéru. Po prepustení je odhodlaná vyhnúť sa v budúcnosti akémukoľvek stretu so zákonom a sústrediť sa len na to, čo je naozaj dôležité (výchova jej dcéry).

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 28.09.2023 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdenej.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra (ďalej len „ÚVV a ÚVTOS Nitra“) zo dňa 14.08.2023 vyplynulo, že odsúdená bola dodaná do výkonu väzby dňa 29.01.2023 do ÚVV a ÚVTOS Nitra. Správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Príkazy príslušníkov a zamestnancov zboru rešpektovala a plnila. Nedostatky boli zistené v oblasti dodržiavania Ústavného poriadku,

kedy došlo k zisteniu, že sa odsúdená zdržiava na iných izbách v nepovolenom čase, za čo bola dňa 26.05.2023 aj disciplinárne potrestaná pokarhaním s podmiennečným odkladom na dobu 3 mesiacov. Disciplinárne odmenená doposiaľ nebola. Odsúdená je vedená k spoločensky prijateľnému spôsobu života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a k preberaniu zodpovednosti za svoje konanie. Vedená je ku kritickému postoju k trestnej činnosti formou individuálnych pohovorov s pedagógom, čo sa aj darí, nakoľko postoj k trestnej činnosti má kritický. Menovaná bola pracovne zaradená na pracovisko v ústave Gomplast od 20.03.2023 do 31.03.2023. Pracovná disciplína bola hodnotená kladne, pracovné postupy dodržiavala, normu plnila. Aktuálne je zaraďovaná aj do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti formou čistiacich prác na oddiele alebo v ústave, svoje povinnosti si plní. Odsúdená uviedla, že po výkone trestu odňatia slobody pôjde bývať na adresu trvalého pobytu, ku svojim rodičom, E. F., XXX/XX C.. Odsúdená je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát.

Resocializačná prognóza je u odsúdenej podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné. Ústav v závere konštatoval, že odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporúčajú jej podmienené prepustenie s dohľadom.

Z obsahu ostatných správ a pripojených spisov bolo zrejmé, že odsúdená bola už v minulosti štyrikrát súdne trestaná, za totožnú majetkovú trestnú činnosť (§ 212 Trestného zákona - krádež). Odsúdenej bol v prvom odsúdení uložený podmienený trest (Okresný súd Nitra, sp. zn. OT/70/2021), v ostatných troch odsúdeniach jej bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody s tým, že dve odsúdenia Okresného súdu Nitra, sp. zn. 21T/98/2021 a 21T/17/2022 boli uložením súhrnného trestu odňatia slobody Okresným súdom Nitra, sp. zn. 3T/15/2022 zrušené a bol odsúdenej uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, ktorý aktuálne vykonáva. Z výpisu Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov súd zistil, že odsúdená sa dopustila šiestich priestupkov:

- dňa 19.09.2020 priestupku proti občianskemu spolunažívaniu (vyhrážaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obvinením z priestupku, schváľnosťami alebo inými hrubým správaním), za čo jej bola uložená bloková pokuta 20,- eur, ktorú na mieste zaplatila,
- dňa 15.06.2021 priestupku – drobná krádež, za čo jej bola uložená bloková pokuta 30,- eur, ktorú na mieste nezaplatila,
- dňa 20.09.2022 priestupku proti majetku – odcudzila z predajne Lidl tovar v hodnote 35,35 eur, ktorý bol vyriešený rozhodnutím o uložení pokuty vo výške 50,- eur,
- dňa 25.09.2022 priestupku proti majetku – odcudzila z predajne DM drogérie tovar v hodnote 51,95 eur, ktorý bol vyriešený rozhodnutím o uložení pokuty vo výške 50,- eur,
- dňa 06.12.2022 priestupku proti majetku – krádež, ktorý bol vyriešený rozhodnutím o uložení pokuty vo výške 70,- eur,
- dňa 12.12.2022 priestupku proti majetku – krádež, z predajne RESERVED odcudzila tovar v hodnote 17,96 eur, ktorý bol vyriešený rozhodnutím o uložení pokuty vo výške 40,- eur.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Nitra v záverečnom návrhu s poukazom na vykonané dokazovanie navrhla vzhľadom na počet odsúdení a aj aktuálne prebiehajúce súdne konanie, ktoré nie je právoplatne skončené, aby súd návrhu odsúdenej o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nevyhovel, nakoľko nie je možné od odsúdenej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zástupca ÚVV a ÚVTOS Nitra v záverečnom návrhu uviedol, že zotráva v plnom rozsahu na písomnom hodnotení na odsúdenú s tým, že odsúdená sa dňa 26.05.2023 dopustila disciplinárneho previnenia, za porušenie ústavného poriadku, nakoľko sa nachádzala na mieste, kde sa nemala zdržiavať, za čo bola disciplinárne potrestaná pokarhaním. Navrhol odsúdenú podmienenčne prepustiť s dohľadom nad jej správaním, nakoľko čiastočne spĺňa podmienky na podmienené prepustenie.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že žiada súd, aby ju podmienenčne prepustil.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 29.07.2023 splnila formálnu podmienku v zmysle § 66 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona na jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonala polovicu uloženého trestu (sp. zn. 3T/15/2022), avšak nespĺnila materiálne podmienky na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmienenom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatelkinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmienenom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelkinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli k spáchaniu trestnej činnosti, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Účel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, bola páchatelka automaticky prepustená, tak ako tomu bolo v tomto prípade (podľa hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody odsúdená má v súčasnosti v podmienkach výkonu trestu správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni, bola jedenkrát disciplinárne potrestaná, disciplinárne odmenená nebola a čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie), po odpykaní stanovenej doby, bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila všetky zákonné podmienky pre podmienené prepustenie z materiálneho hľadiska, a to pre jej sklon k páchaniu totožných majetkových trestných činov, preto tu pre spoločnosť existuje v prípade jej podmieneného prepustenia vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti štyrikrát súdne trestanú, páchajúcu opakovane trestný čin krádeže), taktiež sa opakovane dopúšťala priestupkov proti majetku – drobné krádeže, ktorých sa dopustila v krátkom časovom horizonte v období od 15.06.2021 do 12.12.2022 v počte päť priestupkov, z toho sa dopustila dvoch priestupkov v rozpätí 6 dní a v neposlednom rade súd poukazuje aj na skutočnosť, že voči odsúdenej prebieha ďalšie súdne konanie na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 4T/2/2023, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené a síce platí u odsúdenej v tomto prípade prezumpcia neviny, avšak súdom prvého stupňa je odsúdená žalovaná za pokračovací prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno a), písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, v bode 1) a 5) spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a kde jej bol neprávoplatne uložený nepodmienený trest odňatia slobody vo výmere tri roky, súčasne prebieha voči odsúdenej i ďalšie trestné konanie na Okresnom súde Nitra, sp. zn. 5T/9/2023, kde taktiež nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté, nakoľko je potrebné pre rozhodnutie vo veci právoplatné skončenie trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra, pod sp. zn. 4T/2/2023, súd v závere poukazuje aj na skutočnosť, že v odsúdení Okresného súdu Nitra, sp. zn. 0T/70/2021 bola odsúdená uložená skúšobná doba vo výmere 18 mesiacov a začala plynúť od 26.06.2021 do 26.12.2022 a súd bude v danej veci rozhodovať o neosvedčení sa v skúšobnej dobe, nakoľko skutky, za ktoré bola následne odsúdená spáchala počas tejto skúšobnej doby, kde reálne hrozí, že bude odsúdenej uložený ďalší nepodmienený trest odňatia slobody v trvaní šesť mesiacov.

Na základe uvedeného nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Súd poukazuje, že doposiaľ vykonávaný trest odňatia slobody, nemal u odsúdenej dostatočný preventívny a výchovný

účinnok. Odsúdenú možno hodnotiť ako špeciálnu recidivistku s bohatou kriminálnou minulosťou, ktorá opakovane páchala totožnú majetkovú trestnú činnosť, boli jej opakovane ukladané nepodmienečné tresty odňatia slobody, prvýkrát sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a zatiaľ tento výkon nezaručil, že by sa odsúdená v budúcnosti trestnej činnosti nedopustila.

Z uvedeného dôvodu neexistovala záruka, že odsúdená po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude viesť riadny život. Okrem toho pri recidivistoch, ktorí sa opakovane dostávajú do rozporu so zákonom páchaním či už druhovo totožnej alebo rôznej trestnej činnosti, ich osobnostné narušenie poskytuje iba slabé záruky, že by sa v budúcnosti trestnej činnosti nedopustili, u odsúdenej možno konštatovať, že ide o chronické páchanie trestnej činnosti. To, že v súčasnosti, počas výkonu trestu, odsúdená formálne deklaruje, že mala dostatok času na premýšľanie nad svojím konaním a bude sa vyhýbať stretu so zákonom a bude sa venovať výchove maloletej dcéry je nereálne a pre súd nebolo dostatočnou zárukou na jej podmienené prepustenie. Podľa názoru súdu z pohľadu predchádzajúcich odsúdení mala odsúdená dostatok možností preukázať zmenu svojho správania, avšak ich nevyužila, mohla a mala vyvíjať aktivity k tomu, aby sa začlenila do spoločenského života, zamestnala sa, viedla riadny život, starala sa o svoju maloletú dcéru a nepáchala trestnú činnosť a priestupky proti majetku.

Na základe vyššie uvedeného bolo na mieste u odsúdenej zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh odsúdenej na jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Nitra. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.